

Валентин Красногоров

Нечакана среща

Пиеса в две действия

Превод от руски
Стефан Янков
stefan.yankov1945@abv.bg

Contacts:

Valentin Krasnogorov:

Tel. (7)-812-699-3701; (7)-951-689-3-689 (cell.)

(972) 53-527-4146, (972) 53-527-4142

e-mail: valentin.krasnogorov@gmail.com

<http://krasnogorov.com/english/>

*И пак и –пак ,макар че зоната на любовта ни е
Позната,
Макар, че знаем каква печал ни носи,
И как в бездънната и паст са падали
Мнозина,
И пак и пак неудържимо,
Потъваме и двамата във нея,
Там, под сенките на дървесата,
Сред цветята,
За да се реем в небесата.
Р.М. Рилке*

ДЕЙСТВАЩИ ЛИЦА

ТОЙ
ТЯ

Първо действие

Салонът на хотелски ресторант.

Късна вечер. Ресторантът е почти пуст. На една от масите привършива вечерята си мъж на средна възраст, който разсеяно прелиства някакво списание.

През няколко маси е седнала добре облечена привлекателна жена в балзаковска възраст. Тя бавно пие кафето си. По всичко изглежда, че Мъжът и Жената не се интересуват един от друг. Макар че, от време на време, тя поглежда към него, без той да забележи. Мъжът оглежда залата, търсейки сервитьора, после чука с ножа по чашата си.

Жената, очевидно взела някакво решение, става и се отправя към неговата маса.

ТЯ. Извинете, свободно ли е мястото?

Мъжът повдига глава, оглежда празната зала и очудено се взира в Жената.

ТЯ. Питам Ви, дали е свободно?

ТОЙ. Да, свободно е.

ТЯ. Може ли да седна на този стол?

ТОЙ. /С нежелание вдига поставената на стола чанта/ Да, заповядайте.

Жената сяда. Мъжът изважда от чантата ръкопис и демонстративно се зачита, като от време на време, прави някакви бележки. Жената провесва чантата си на облегалката на стола, оправя си прическата и се намества на стола още по-удобно. Усеща се, че тя няма никакво намерение да си тръгне скоро.

ТЯ. Извинете, случайно да имате кибрит?

ТОЙ. /Спира да чете/ Моля?

ТЯ. Питам дали имате кибрит или запалка?

ТОЙ. Аз не пуша.

ТЯ. Пазите си здравето?

ТОЙ. Просто не пуша.

ТЯ. Добре правите. Аз също не пуша.

ТОЙ. Тогава защо търсите кибрит?

ТЯ. Не съм търсила. Просто исках да разбера дали имате кибрит или не?

ТОЙ. Да допуснем, че нямам. Какво от това?

ТЯ. Нищо.

ТОЙ. А ако имах?

ТЯ. Пак нищо.

ТОЙ. Опитвате се да ме заговорите?

ТЯ. Може би.

ТОЙ. Опитът ви излезе несполучлив.

ТЯ. Кой знае защо, винаги се предполага, че да започне разговор, се полага единствено

на мъжа.

ТОЙ. Ако му се иска.

ТЯ. А вие не искате ли?

ТОЙ. Да, аз не искам.

ТЯ. Щом е така, нека заедно да помълчим.

Мъжът отново се опитва да се задълбочи в ръкописа Жената продължава мълчаливо да го наблюдава/

ТОЙ. /С раздразнение спира да чете/ Какво търсите при мен? Искате ли нещо?

ТЯ. Нищо. Може би някакво желание, да ви обезпокоя за малко.

ТОЙ. Защо?

ТЯ. Не знам. Сигурно от скука.

ТОЙ. Развличайте се някъде другаде.

ТЯ. На вас не ви ли е скучно. Не сте оттук, в непознатия град, за вас няма нищо интересно.

ТОЙ. Как решихте, че не съм оттук?

ТЯ. Че кой местен човек може да седне, в този късен час, в ресторанта на хотела, с чантата документи и да чете някакъв, дошъл му до гуша, ръкопис?

ТОЙ. Искате да ми предложите някакво развлечение?

Тя не отговаря. Чак сега, той я оглежда от главата до петите.

ТЯ. *Като проследява погледа му, тя се поизправя, изпъчвайки гърди, сякаш позира и дяволито го пита/ Е, какво, харесвам ли ви?*

ТОЙ. /Неохотно признава/ Добре изглеждате.

ТЯ. Щом е така, можем, най-сетне, да се запознаем, а?

ТОЙ. Благодаря за предложението, но аз не съм любител на евтините запознанства.

ТЯ. Как така решихте, че нашето запознанство ще е от евтините? Давам ви дума, че ще е сериозно.

ТОЙ. Запознанство изобщо няма да има.

ТЯ. Но то, току - що, се състоя.

ТОЙ. Нищо подобно. Не ви познавам и не искам да ви знам.

ТЯ. Защо така грубо?

ТОЙ. За да сложа незабавно точка над і - то. Върви да си докопаш някой друг мъж. /Решително прибира ръкописа в чантата си./

ТЯ. Ами ако съм решила да докопам точно вас?

ТОЙ. Не си хаби времето напразно. Случайните връзки не са в моя стил. Освен това, аз обичам жена си.

ТЯ. /С престорено възхищение. / Какво говорите? Мъж, настанен в хотел, прави признание на една случайно срещната жена, че е женен. Нещо повече-той бил обичал жена си! Изключителен пример за честност и порядъчност.

ТОЙ. Така или иначе, женен съм и точка.

ТЯ. Че това има ли някакво значение? Да не би да съм намекнала, че сте длъжен да се жените за мен?

ТОЙ. Засега, все още-не, но ако съдя по това, колко си припряна, съвсем скоро може и

да ми намекнеш. /*Оглежда залата.* Къде се дяна този сервитьор?

ТЯ. /*Намествайки се още по-удобно*/ Усещам, че не сте съвсем сигурен в своята мъжка непреклонност и заради това, искате да ме прогоните.

ТОЙ. Вижте какво, тази история, май почва да ми омръзва. Наоколо е пълно с празни маси. Защо решихте да се тръснете, точно при мен?

ТЯ. Защото ми се прииска.

ТОЙ. Виждам, че няма лесно да ме оставиш на мира, затова нека бъдем наясно: аз съм гнуслив и с улични жени, нямам вземане-даване. Практически, шансът ти е равен на нула.

ТЯ. Вие, разбира се, предпочитате порядъчните жени.

ТОЙ. Естествено.

ТЯ. Според вас, каква е тя, уличната жена?

ТОЙ. Тя прави любов за пари.

ТЯ. Значи, вие предпочитате порядъчните, за да икономисате средства.

ТОЙ. Не ме ядосвайте.

ТЯ. Няма. Излиза, че според вас, аз съм уличница.

ТОЙ. И още как?

ТЯ. Но нали не съм ви се лепнала на улицата?

ТОЙ. На улицата, или в ресторанта - все едно. По-важното е, че става дума за пари.

ТЯ. Да съм ви искала пари?

ТОЙ. /*Неохотно*/ Засега не.

ТЯ. Кажете, ако жената изневерява на мъжа си, макар и без пари, тя порядъчна ли е?

ТОЙ. /*Не знае какво да отговори*/ Остави ме намира.

ТЯ. Ако аз прекарам с вас нощта, без да поискам пари, значи съм порядъчна жена, така ли?

ТОЙ. Казах вече-не ставай нахална.

ТЯ. С една дума, вие ме отблъсквате.

ТОЙ. Да.

ТЯ. Защо?

ТОЙ. Опасявам се, че след тази пламенна нощ, ще ми се наложи да посетя лекар и тогава тя наистина ще се окаже незабравима.

ТЯ. Наистина ли се опасявате, или просто ви се прищя да ме оскърбите?

ТОЙ. Имам точно такива опасения.

ТЯ. Аз пък реших, че единственото, което ви удържа от съблазънта, е вашата порядъчност.

ТОЙ. Да. И порядъчността също.

ТЯ. Браво! Както е писал самият Хораций: „Бягай далеч от всяка наслада, тя има една цена - страдание”.

ТОЙ. /*Не може да скрие очудването си.*/ За първи път срещам лека жена да цитира Хораций.

ТЯ. А вие често ли се срещате с такива жени?

ТОЙ. Това си е моя работа.

ТЯ. Обаче сте срещали, например, инженери да цитират Хораций? Или пък лекари?

ТОЙ. Признавам-не много често. По-точно, не съм срещал. Откъде у вас подобни

познания?

ТЯ. Прихващам ги от клиентите. Понякога сред тях попадат и доста интелигентни. */Небрежно подчертано/* Някои от тях са дори с научни степени.

ТОЙ. */Поглежда я изпитателно/* Вие май поназнайвате нещо и за моя милост?

ТЯ. Може би.

ТОЙ. Разбрах, че с вас човек трябва да стои постоянно на тръни. А и езикът ви е пиперлия.

ТЯ. Така ви се струва.

ТОЙ. */отново внимателно я оглежда/* Човек няма как да ви засегне.

ТЯ. Според мен, не си струва. Ще съжالياвате.

ТОЙ. Нямате вид на обикновена проститутка.

ТЯ. Забелязах, че разполагате с богат опит. Като се абстрахираме от вашата безстрастност, устойчивост и гнусливост, от къде знаете как изглеждат проститутките?

ТОЙ. От филмите.

ТЯ. Не се правете на света вода ненапита. По-добре разкажете как изглеждат и как се държат нощните пеперуди.

ТОЙ. Не знам... Вероятно, доста разпуснато.

ТЯ. Искате да кажете "доста предизвикателно." Примерно, ето така. */Кръстосва крак върху крак, заголва рамото си, повдига си полата нагоре и припалва въображаема цигара/* Ставам ли?

ТОЙ. */Неволно се усмихва/* Горе - долу.

ТЯ. Харесва ли ви?

ТОЙ. И да, и не. Отблъсква, ...но и привлича.

ТЯ. Благодаря за чистосърдечното признание.

ТОЙ. */Налива и от гарафата/* Малко водка?

ТЯ. Да не би във филмите, леките момичета винаги да пият водка? Аз рядко ходя на кино, но бях останала с впечатление, че основното им занимание е съвсем друго.

ТОЙ. Щом не искате, не пийте. Да си призная и аз не си падам по водката.

ТЯ. И все пак, как се отнасяте към жените със свободни професии?

ТОЙ. */повдига рамене/* Не знам. Щом ги има, значи са нужни някому.

ТЯ. Но не и на вас.

ТОЙ. Не и на мен.

ТЯ. С какво толкова са ви раздразнили.

ТОЙ. Ами с това, че се отдават на всички и на всеки.

ТЯ. А защо да не доставят удоволствие на онези, които се нуждаят от това? Бих казала дори, че това си е нашият естествен женски дълг. */С иронична тържественост/* Нали още Платон е твърдял, че сме длъжни да живеем не само за себе си, но да принадлежим както на обществото, така и на приятелите си.

ТОЙ. Изглежда доста добре сте подкована.

ТЯ. Животът е най-добрият ковач. Така добре те подковава, че галопираш, докато не си строшиш главата.

ТОЙ. Каквито и да ги дрънкаш, да се продаваш е безнравствено.

ТЯ. Всички ние в някаква степен продаваме и своето време и своите услуги, и своя труд. Според вас, когато жената стои пред конвейера, или е прегънала гръб на

строежа, или **копа ли, копа земята**, това е по-нравствено, така ли? Тези, върху които вие с такова удоволствие се нахвърляте, също работят, не безделничат. В Америка тези дами се наричат sexual workers, сексуални работнички, и са обединени в профсъюз. В Холандия ги наричат по- поетично- Froelichsmadchen-„деви на радостта”. У нас с какви ли не имена ги „награждават”, да не говорим за нецензурната лексика.

ТОЙ. Според Вас, те не заслужават подобни названия, така ли?

ТЯ. А какво заслужават мъжете, които се ползват от техните услуги?

ТОЙ. Е, все пак, има разлика, нали?

ТЯ. Разбира се, че има. Леките жени - те поне се занимават с това, заради хляба. А мъжете, заради похотта и разврата.

ТОЙ. Надявам се, нямаш предвид мене?

ТЯ. Не, не вас. Разбира се, не вас. Вие сте безупречен. *Повдига се и си взима чантата* Повече няма да ви досаждам с моята компания. Подразних ви малко-стига толкова. Вашият ръкопис отдавна сучае самотен. Всичко най- хубаво.

ТОЙ. Чакайте... Къде тръгнахте?

ТЯ. Доста време ви слушах.

ТОЙ. Аз вас, изобщо не ви гоня.

ТЯ. А кой сложи точка над i-то и реши, че трябва всичко да ми стане ясно като бял ден.

ТОЙ. Така е, бях малко рязък.

ТЯ. Нали не се сърдите?

ТОЙ. Не, за какво? И на мен самият, нека си призная, ми беше доста чоглаво. Навън-неприятна есенна нощ, студ, вятър...

ТЯ. Вървете да се наспите.

ТОЙ. Да се затворя в стаята си? Страшна скука. Така или иначе, няма да заспя.

ТЯ. Безсъние ли ви мъчи?

ТОЙ. */Кима/*Общо взето-да. Хроническо.

ТЯ. Щом е така, ще остана още малко с вас.

ТОЙ. Да си поръчаме нещо, а?

ТЯ. Няма нужда. Благодаря. Нямам намерение да ви разоря.

ТОЙ. Джобът ми ще издържи подобен удар.

ТЯ. Не, благодаря.

ТОЙ. Тогава чашка кафе?

ТЯ. Не.

ТОЙ. */Взема гарафата с водката/*Може би, все пак, нещо по – силно? */И тъй като вместо отговор, тя продължава да мълчи и да го гледа в упор, той добавя. /*Коя в края на краищата сте вие?

ТЯ. Сам виждате-**месомелачка** (Жена ловец) за мъже.

ТОЙ. Това го разбрахме. По- конкретно?

ТЯ. Не чакайте, да ви кажа. Тайната прави жената желана. Но мъжете искат незабавно да я отгатнат.

ТОЙ. Така ли мислиш?

ТЯ. Не мисля, а знам. Иначе тя става безинтересна, като разгадана вече кръстословица.

ТОЙ. */С усмивка/*Какви ли тайни криеш ти?

ТЯ. Честно казано-никакви. Ще се наложи май да ги измислям, за да стана интересна. „Открих те аз, но твоите демони закрияха от мен свещената ти тайна...” Моите демони закрилят моите тайни...?

ТОЙ. */Внимателно се взира в нея/*С тайни или не, но за мен си оставаш една загадка...

ТЯ. Чудесно! ”Кой си ти? - Не те познавам, но любовта ни предстои.”

ТОЙ. Що се отнася до предстоящата любов, съвсем не съм сигурен в нея.

ТЯ. Ох, извинете! Бях забравила, че сте женен и че любов с друга жена, макар само за една нощ, за вас е невъзможна.

ТОЙ. За теб, вярността в брака е без значение, така ли?

ТЯ. Ако за вас тя има толкова голямо значение, то аз ще се съглася да се омъжа за вас, дори само за няколко часа.

ТОЙ. За няколко часа?

ТЯ. Защо не? Много по-приятно, отколкото за цял живот.

ТОЙ. За теб има ли нещо свято?

ТЯ. */с презрение/*Престанете! Високопарните думи обикновено прикриват долни постъпки и мръсни намерения. Колкото намеренията са по-нечисти, толкова по-красиви са думите.Мъжете говорят с вдъхновение за вълшебните ти очи, по-красиви и от звездите, а в същото време ти бъркат под полата. И ставаш цинична, по неволя.

ТОЙ. Вие сериозно ли мислите, че всички мъже са такива?

ТЯ. Бих се радвала да мисля другояче, но...

„Горко на този, който

Всичко може да предвиди,

И всяка дума, всеки жест

Единствено, в буквален смисъл, ще да види.

Сърцето му, от разум изстудено,

За страст и чувства става забранено...”

/Кратка пауза/

ТОЙ. Вие рецитирате поезия наизуст? Откъде сте толкова ерудирана?

ТЯ. Ама, моля ви се, каква ти тук ерудиция...” Евгений Онегин” се изучава още в училище Тези прекрасни стихове се знаят от всяко романтично девойче. */Сменя тона си и се усмихва/*Простете ми кратката меланхолия. Вече ми мина. Готова съм пак да ви развличам като една японска гейша...

ТОЙ. Как се казваш?

ТЯ. Има ли значение? Така или иначе, утре сутрин всеки ще тръгне по пътя си и никога вече не ще се видим.

ТОЙ. О-хо, както разбирам, ти вече смяташ, че работата е в кърпа вързана.

ТЯ. Кое, това, че ще се разделим ли?

ТОЙ. Не, че ще се разделим, но чак утре сутрин.

ТЯ. А кога? Вдруги ден?

ТОЙ. Не! Още тази вечер. Ще станем от масата и ще си помахаме с ръка за сбогом.

ТЯ. Що за мъж е този, който кани жена на вечеря, без да се надява и да закуси с нея.

ТОЙ. Не съм те канил на вечеря. Ти сама се натресе. Кажете ми, вие наистина

ли упражнявате тази професия?

ТЯ. Обичам професията си и дълго я изучавах. Няма от какво да ме е срам. Изобщо, каква съм аз, според вас е достатъчно ясно, така че няма защо повече да отваряме тази тема. По - добре разкажете нещо за себе си.

ТОЙ. Нямам нищо за разказване.

ТЯ. Как да нямате? Преди малко, с гордост ми заявихте, че сте женен. Значи, можете да ми разкажете за жена си.

ТОЙ. Защо?

ТЯ. Интересно ми е какво харесвате? За всяка жена е любопитно да чуе още нещо за съпругата.

ТОЙ. */Неохотно/*Какво да ви кажа? Жената си е жена.

ТЯ. „Жената си е жена”... Точно като при Чехов. „Три сестри”. Тя блондинка ли е, или е брюнетка?

ТОЙ. Има ли значение?

ТЯ. Няма. Просто ми е любопитно. Носите ли нейна снимка?

ТОЙ. Не. Но дори и да носех, нямаше да я покажа.

ТЯ. Разбирам. Откъде - накъде ще показвам светлия образ на красивата си жена, на някаква случайно срещната мадама. Вие харесвате ли я?

ТОЙ. Харесвам я.

ТЯ. Във всяко отношение?

ТОЙ. Във всяко.

ТЯ. И в най- интимното също, така ли?

ТОЙ. В най- интимното- особено.

ТЯ. И никога не ви е идвало на ум, да потърсите нещо различно?

ТОЙ. Нямам нужда.

ТЯ. Не може да бъде. Това противоречи на мъжката природа. Вие най - добре трябва да го знаете- нали сте биолог. Или бяхте психолог?

ТОЙ. */изненадан/*Откъде знаеш, че...*/С подозрение/*Да не би да ме следиш, а? Това съвсем не ми харесва.

ТЯ. */Смее се на озадачения му вид/*Аз мога да чета по физиономията на човека.

ТОЙ. Говоря сериозно.

ТЯ. Аз също. Да. По лицето ви. И разбира се по баджа на самото ви.”Четвърта международна конференция по биологична психология”.Нали сте за конференцията?

ТОЙ. Да.

ТЯ. И сте изнесли доклад...

ТОЙ. Да.

ТЯ. И какво утвърждава вашата биологическа психология? Търси ли мъжът разнообразие или не?

ТОЙ. */Намръщено/*Във всеки случай, не с такива като тебе.

ТЯ. Благодаря, много сте любезен.

ТОЙ. Просто казах, онова, което мисля.

ТЯ. Щом казвате онова, което мислите, то трябва да си признаете, че бракът ви не е много сполучлив.

ТОЙ. Това пък, откъде ти хрумна?

ТЯ. Усетих го по тона, с който говорите за него, или по-скоро, заради неохотата да го коментирате. Освен това, сполучливите бракове са много рядко срещано явление. Така че въобще не е трудно, човек сам да се досети.

ТОЙ. */Сухо/*Оставете догадките за себе си.

ТЯ. Попаднах точно в десетката, затова се опитвате да го извъртате.

ТОЙ. Заблуждаваш се.

ТЯ. Аз ли се заблуждавам? Напротив, радвам се за вас. Щом е така, кажете как си живеете с тази, вашата „жената си е жена“?

ТОЙ. Като всички.

ТЯ. Като всички? Ясно.

ТОЙ. Какво ти е ясно?

ТЯ. „Като всички“. */Подигравателно декламира/.*

„Моите приятели живеят със своите тъщи

И с жените си, копия на тези, същите тъщи

Много наедряли или съвсем съсухрени,

Скапани и скучни като дъждове неспирни...”

ТОЙ. */Изнервен/*Ти, обаче, не се смей да се бъркаш в семейния ми живот.

ТЯ. */Иронично./*Зашото е свещен, така ли?

ТОЙ. Свещен или не, това не те засяга.

ТЯ. Защо се обидихте? Аз просто рецитирах стихове. Още повече, не съм ги писала аз.

ТОЙ. Значи, ти пишеш и свои?

ТЯ. Може би.

ТОЙ. */Грубо/*Никога не съм предполагал, че сред курвите се срещат и романтично-поетични екземпляри.

ТЯ. Според вас, романтично-поетични могат да бъдат единствено законните съпруги, така ли? Това не го знаех.

ТОЙ. Много плямпаш. По- добре мълчи и пий.

ТЯ. Не искам. Не обичам водка.

ТОЙ. Ти какво, на шампанско ли се надяваше?

ТЯ. */Сменяйки тона/.* Надявах се на най-обикновена вежливост. Мъжката вежливост към всяка една жена. На човека към другия човек. Без да знаете колко струвам, ме обяхте за курва. И при това, кой знае защо, непрекъснато ми говорите на „ти“, макар че аз се обръщам към вас на „Вие“*/Изправя се/* А сега - сбогом. Повече няма да ви досаждам. */Връща се на своята маса и сяда на мястото си/.*

Пауза. Жената бавно пие изстиналото си кафе. Мъжът става прав, но веднага пак сяда на стола си, отново изважда ръкописа си, но очевидно не може да се задълбочи учаването) му. Рязко пхва ръкописа в чантата си и с решителни крачки се отправя към жената, за да седне до нея. Жената го спира.

ТЯ. Не съм ви разрешила да седнете тук.

ТОЙ. */Ставайки /Извинете. /Отдръпва се две крачки назад, после отново се втурва към нея./*Извинете, свободно ли е мястото до вас?

ТЯ. Свободно е.

ТОЙ. Може ли да седна?

ТЯ. Заповядайте.

ТОЙ. Благодаря. */Сяда. Известно време мълчи/* Защо си тръгнахте?

ТЯ. От разстояние ми се сторихте интелигентен човек. Затова реших пак да се отдалеча. Но уви, илюзията не се повтори.

ТОЙ. Да си призная, наистина бях малко груб с вас.

ТЯ. „МАЛКО?“

ТОЙ. Доста. Съжالياвам.

ТЯ. Радвам се да го чуя.

ТОЙ. Каквато и да сте, бях длъжен да се държа вежливо. Прави бяхте да ме поставите на място. Доста късно ви оцених и се държах с вас небрежно и снизходително.

ТЯ. А и аз бях доста нахална. Съжالياвам. Сега ми е приятно да видя, че се държите като истински мъж. Да считаме конфликта за изчерпан.

ТОЙ. Длъжен бях да се извиня, макар че това не променя нищо по същество. Вашата професия, както и преди малко, съвсем не ме възхищава, а от услугите ви нямам нужда.

ТЯ. Добре, сега, когато и двамата се извинихме, вие спокойно можете да се заемете с вечерята си и със своята особено важна работа.

ТОЙ. */Става, но не бърза да си тръгне/* Защо да не се върнем на моята маса заедно?

ТЯ. А с какво тя е по- добра от моята?

ТОЙ. А с какво е по- лоша?

ТЯ. Как да ви кажа - когато една жена реши да седне до някой мъж, това се счита за безнравствено, което вие, с присъщата ви деликатност, ми дадохте да разбера. Но щом един мъж, сяда на масата до някоя жена и почне да се присламчва към нея, това, кой знае защо, се счита за напълно нормално и естествено. Така че аз предпочитам да остана тук. В края на краищата това си е моята маса и никой не може да ме укори, че се натрапвам някому.

ТОЙ. С други думи, вие ме каните да седна тук, до вас?

ТЯ. Не съм казвала подобно нещо. Но ако вие ми поискате разрешение, няма да откажа.

ТОЙ. Разбрах. Добре - моля за разрешение.

ТЯ. Може. За малко - с изпитателен срок.

ТОЙ. Благодаря.

/Мъжът сяда. Дълга пауза/

ТЯ. Сега, защо млъкнахте?

ТОЙ. Длъжен ли съм да говоря?

ТЯ. Щом сте седнали до мене, полага се, да ме развличате.

ТОЙ. Вие по-добре го умеете.

ТЯ. Благодаря. Макар че вие няма как да познавате истинските ми възможности. Както

пееше една примадона в популярен водевил- „ Какво още мога, ще разберете чак довечера.”

ТОЙ. Звучи много обещаващо.

ТЯ. Аз винаги изпълнявам обещанията си.

ТОЙ. Нека да напомня още веднъж: вие сте много интересен събеседник и аз съм готов да разговарям с вас колкото искате. Но...дотук. Ако все още се надявате да получите някакво възнаграждение,то по-добре, не си губете времето напразно,а си потърсете друг клиент.

ТЯ. Държите се доста странно. Обикновено мъжете искат, без всякакви приказки, да пристъпят към действие, а вие предпочитате да разговаряте и да се отклонявате от същественото.

ТОЙ. Това, което вие наричате съществено, е във възможностите на всяка срещната. Обаче да разговаря умно и интересно, е способна съвсем не всяка. Грехота е да се изпуска случай като този.

ТЯ. Под умен и интересен разговор вие, както стана ясно, разбирате размяна на грубости.

ТОЙ. Нека ви обясня, защо бях така рязък. Имах усещането, че ме взимате за балък. Стана ми неприятно и затова бях принуден да се защита. Ако занапред нашият разговор ще протича без каквито и да било еротични отенъци, ще се чувствам свободен и спокоен, и с удоволствие ще си побъбря с вас, дори за ланшния сняг.

ТЯ. Кажете направо-какво не харесвате в мен? Грозна ли съм? Или съм скучна и неприятна?

ТОЙ. Няма такова нещо.

ТЯ. Тогава за какво става дума?

ТОЙ. Ами помислете сама, защо ми е да се натреса в авантюра с непозната жена? Изглеждате много привлекателна, спор няма. Сигурно, да си легне с вас човек, ще бъде приятно, но може би утре, като се събудя, няма да намеря нито парите, нито документите си. Ами ако сте комбина с някой ваш съдружник, който заради портфейла ми, може да ми пръсне черепа?

ТЯ. Брей, какъв разумен и съобразителен човек сте били! Та вие всичко сте предвидили.

ТОЙ. За вас, това сигурно е недостатък, нали така? „Горко на този, който всичко може да предвиди...”

ТЯ. Обяснете ми, защо и аз да не се боя от вас? По същия начин и вие може да ме оберете.

ТОЙ. Аз - вас?

ТЯ. Защо не? Аз, между впрочем, също съм фрашкана с пари. Ето, вижте./Отваря си чантата/

ТОЙ. /Поглежда в чантата/О-хо! Откъде толкова?

ТЯ. Заработих ги за последните четири дена. Заради тях, вашият съдружник, няма ли да се изкуши да ми пръсне черепа?

ТОЙ. Както виждам - не ви плащат малко.

ТЯ. Не се оплаквам. Но и работата никак не е лека. Изисква висока квалификация.

ТОЙ. Ако не е тайна, колко взимате?

ТЯ. Не се притеснявайте, все някак ще се договорим.

ТОЙ. Питам не за себе си, а по принцип?

ТЯ. Това зависи от времето, от финансовото положение на поръчителя, от настроението ми и от още куп неща.

ТОЙ. И все пак? Колко?

ТЯ. Колко няма да ви се досвидят?

ТОЙ. Без значение. Нямам такава нужда, дори и да е безплатно. Интересувам се от любопитство.

ТЯ. Тогава чуйте. В Испания, например, ако дамата предложи среща на мъж, дори в дълбока нощ и на непознато място, то той тръгва, без каквото и да било колебание, без да мисли, нито за кесията си, нито за грозящите го опасности. Така постъпват истинските кавалери.

ТОЙ. Обаче ние нито сме в Испания, нито разиграваме комедия на плаща и шпагата. Ние сме нагазили с двата крака в нашата унила, мрачна действителност, пълна с лъжи, измами, престъпност и жестокост. При това, работата съвсем не е в моята предпазливост.

ТЯ. В какво е тогава?

ТОЙ. Ако трябва да бъда съвсем откровен, да бъркаш в чисто гърне с мед е едно, съвсем друго е да се топнеш в обществен плювалник. Извинете, не исках да ви обидя.

ТЯ. И да не сте искали, вече ме обидихте. Но не с грубите си думи, не, аз вече се наслушах достатъчно от вас, а заради това, че вие просто не ме пожелахте. За една жена няма по-голяма обида, от тази, да разбере, че е нежелана.

ТОЙ. Хайде да оставим тази тема. Нали се договорихме.

ТЯ. За нищо не сме се договаряли.

ТОЙ. Нека поговорим за нещо друго.

ТЯ. Ако е за нещо друго, по-добре, да помълчим.

Пауза.

ТОЙ. Щом не обичате водка, да поръчаме шампанско?

ТЯ. Не сега.

ТОЙ. А кога?

ТЯ. Утре сутрин.

ТОЙ. Утре сутрин - няма да има.

ТЯ. Ще има.

ТОЙ. Няма да има.

ТЯ. А какво ще има? Само нощ ли?

ТОЙ. Нищо няма да има. Казах вече- никакво легло!

ТЯ. Не съм обещавала подобно нещо. Жененият мъж не се стреми към леглото единствено в два случая: или съпругата е завъртяла главата му дотам, че той не вижда нищо по-далеч от носа си, или така го е приклешила, че той съвсем е загубил вкус за подобни благинки. С кой от двата случая имаме работа сега?

ТОЙ. */Рязко/* Аз, струва ми се, вече ви помолих, да не се бъркате в личния ми живот. И нито дума повече, нито за жена ми, нито за мен.

ТЯ. Тогава за какво да говорим?

ТОЙ. За каквото и да е, само не за мен.

ТЯ. На мен, обаче, ми се иска да говорим единствено за вас.

ТОЙ. Това пък, защо ви е нужно?

ТЯ. Нужно е за вас. Вие сте нещастният. И няма пред кого да разкриете душата си.

ТОЙ. На мен, всичко си ми е наред.

ТЯ. Дори от мен се страхувате.

ТОЙ. Аз - от вас?

ТЯ. Да. Боите се, да не ви примамя, но още повече се боите, да не би да ме зарежете? и да се затворите в стаята си, сам самин, със своята безсъница. Тъкмо затова седите с мен и ми предлагате шампанско, въпреки че ме презирате. Презирате ме, но и ме желаете. Нали?

ТОЙ. Глупости.

ТЯ. Това е истината.

ТОЙ. Не, лъжете се.

ТЯ. Не ме презирате, само ме желаете?

ТОЙ. Не.

ТЯ. Не ме желаете, само ме презирате?

ТОЙ. Вие притежавате рядкото умение да дразните събеседника си и да се хващате за всяка негова дума.

ТЯ. Хващам се, тъй като искам да ви примамя. Не ви ли стана ясно?

ТОЙ. Признавате ли си?

ТЯ. Да не би да съм го крила? Искала съм го от самото начало. Но, кой знае защо, вие се страхувате от мене.

ТОЙ. От нищо не се страхувам. Просто ще ми бъде неприятно да се събудя сутринта до непозната жена.

ТЯ. Без да знаете, как да се отървете от нея.

ТОЙ. Не съм казал такова нещо.

ТЯ. Но си го помислихте.

ТОЙ. /Рязко/ Не искам да ви оскърбя, но съм принуден да ви повторя за кой ли път-не се числя към тези, които намират удоволствие от любовта с почасово заплащане. Може да съм старомоден, но нямам намерение да се променям.

ТЯ. Няма нужда. Вие ми харесвате точно такъв.

Мъжът си вади портфейла, взема пари и ги слага на масата.

ТОЙ. Ето, вземете.

ТЯ. Това пък какво е?

ТОЙ. Надница за загубеното време.Имахте нужда да си изкарате пари, моля, плащам. Но, при условие, че ме оставите на мира.

ТЯ. Ще обсъдим сделката по- късно.

ТОЙ. Не! Сега, веднага! Ако са малко, готов съм да добавя още. /Пак си отваря портфейла/

ТЯ. Свикнала съм да си работвам парите по честен начин, не да ги взимам даром.

ТОЙ. Развличайки ме, вие си ги работихте по- честно, отколкото по обичайния си начин. Вярно, бях в лошо настроение и вие наистина ми помогнахте да се съвзема. Но

сега - баста! Вземете ги - и да ви няма!

ТЯ. */Огорчен, с искрено разочарование/*Убедих се, че наистина не ви харесвам. */След пауза/*А може би, тъкмо обратното- страшно ви привличам. За мое утешение, по- ми допада, вторият вариант.

ТОЙ. Сбогом.

ТЯ. Защо ме гоните?

ТОЙ. Защото ми се струва, че ме заинтересувахте повече, отколкото се полага.

ТЯ. Вие винаги ли знаете, до къде може да си позволите?

ТОЙ. Разбира се. Както се казва - пий, но не се напивай, люби, но не се влюбвай.

ТЯ. За поведение трябва да ви се пишат само шестици.

ТОЙ. Точно така. Вземете си парите.

ТЯ. Ако ги взема, то това ще стане, чак утре сутринта.

ТОЙ. Възхищавам се на вашата упоритост.

ТЯ. А аз - на вашия несъкрушим характер.

ТОЙ. Постарайте се, но загубихте.

ТЯ. Още по - точно - загубихме и двамата.

ТОЙ. Може би. А сега си тръгвайте.

ТЯ. Струва ми се, че аз съм седнала на моята маса.

ТОЙ. Така е. Извинете.

Мъжът решително става, връща се на своята маса, слага ръкописа си в чантата и се приготвя да си тръгне. Жената става и се запътва към неговата маса.

ТЯ. Извинете, свободно ли е?

ТОЙ. */Нервно/* Свободно е. Свободна е цялата маса, тъй като аз приключих с вечерята и си тръгвам.

ТЯ. Значи, засега мога да седна?

ТОЙ. Както желаете.

Жената сяда.

Какво още искате?

ТЯ. Да кажа още няколко думи на прощаване. Седнете, няма да ви бавя...

ТОЙ. */Сяда/* Е, и...

ТЯ. Знаете ли защо одеде, преди около час, дойдох при вас?

ТОЙ. Досещам се.

ТЯ. Едва ли.

ТОЙ. Щом е така, кажете.

ТЯ. Отдавна бях седнала близо до вас и ви наблюдавах. А вие нито веднъж не погледнахте към мен. Не се засегнах-защо ви е да ме гледате? И тогава, както си седях, изведнъж ми хрумна, ей сега ще си тръгнете и никога, никога повече няма да ви видя. Представих си как сам се качвате в празната си, неуютна стая и разбрах, че ако си тръгнете, то вече с нищо няма да мога да ви помогна. И тогава станах, без сама да знам защо, и дойдох при вас, като не разчитах на нищо и нищо не планирах. Просто дойдох.

ТОЙ. */Учуден от неочакваното и признание дълго мълчи, без да знае как да реагира/* Не знам какво да кажа, на това признание.

ТЯ. Няма нужда да казвате каквото и да било. Забравете го и толкоз.

ТОЙ. Признайте, че всичко това го измислихте току - що.

ТЯ. Може би. Но не си признавам.

ТОЙ. Сигурен съм, че ви хрумна, току-що, но ми стана приятно.

ТЯ. Тогава, нека така да приключим нашето несъстояло се познанство. */Става/*

ТОЙ. Вие сте странна жена.

ТЯ. Благодаря за комплимента. Ще се опитам да го заслужи.

ТОЙ. Умна, образована, задълбочена и добре възпитана... И освен това... Не, наистина, съвсем странна.

ТЯ. Има ли нещо лошо в това да си странен?

ТОЙ. Не, но все пак, да е в рамките на нормалното.

ТЯ. По-добре ли е да си като всички останали?

ТОЙ. Разбира се.

ТЯ. Да бъдеш нормален... Толкова е скучно! Но щом сте по скуката, скучайте си и занапред.

Жената се връща на масата си. Мъжът, след известно колебание, отново отива към нея.

ТОЙ. */Колебливо/*Знаете ли, мина ми през ума... Може пък, наистина, да вземем да идем в моята стая?

ТЯ. Защо? Нали сте образец на безукорната нравственост?

ТОЙ. Да изпием там по едно кафе.

ТЯ. */Сочи си чашката/*Кафе поднасят и тук.

ТОЙ. Е, добре де, нека да не е кафе, а нещо друго.

ТЯ. */С ирония/*Шампанско?

ТОЙ. Защо не?

ТЯ. Преди малко, сам ме предупредихте, да не се надявам на шампанско.

ТОЙ. Е, както искате. Обаче ресторантът приключва работа. И ние, щем не щем, трябва да си тръгваме.

ТЯ. Ами, тръгвайте си.

ТОЙ. А вие?

ТЯ. Аз оставам.

ТОЙ. Защо?

ТЯ. Нали не съм ви нужна, дори и безплатно. Така, струва ми се, твърдахте преди малко.

ТОЙ. Защо безплатно? Аз съм готов да заплатя.

ТЯ. И вие, с вашите високи принципи, ще правите любов, с една продажна жена?

ТОЙ. В края на краищата, никой не ни задължава да се занимаваме с любов.

ТЯ. Тогава защо ме каните във вашата стая?

ТОЙ. Просто, за да си побъбрим. Вие сте интересен събеседник. Знаете толкова стихове...

ТЯ. Не ме размивайте. Бъдете честен, поне пред себе си.

ТОЙ. Е, добре, и двамата знаем за какво става дума. Какво чакаме още?

ТЯ. Никъде няма да тръгна с вас.

ТОЙ. Но нали, преди малко, сама предлагайте...

ТЯ. Не помня такова нещо. Но дори и да съм предлагала, трябвало е веднага да приемете. Сега вече премислих.

ТОЙ. Играете си с мен, като котка с мишка.

ТЯ. Може би. Боя се, да не би котката, сама да се превърне в мишка.

ТОЙ. Не мога да ви разбера. Преди малко чух толкова хубави думи от вас... В смисъл, че някак съм ви станал симпатичен...

ТЯ. Така е. И не се отричам от тях. Но от вас подобни излияния не съм чула.

ТОЙ. Да не би да поискате, на всичкото отгоре и да ви се обясня в любов?

ТЯ. А защо не?

ТОЙ. Би било смешно.

ТЯ. Ами смейте се тогава.

ТОЙ. Че ние току-що се запознахме.

ТЯ. Ние изобщо не се познаваме.

ТОЙ. Този пропуск може да бъде поправен.

ТЯ. Нали не сте поклонник на евтините запознанства.

ТОЙ. */Разочаровано/* Виждам, че няма как да ви уговоря.

ТЯ. Всяка жена може да бъде уговорена.

ТОЙ. Може би. Но аз не знам как.

ТЯ. Да ви дам ли съвет?

ТОЙ. Хайде, какъв е начинът?

ТЯ. Ами поканете ме, например да ви почета стихове. Мога още тук да ви прочета нещо за начало. Рахманинов има романс по текст на Юго. Нарича се „Те отвръщат“. Познат ли ви е?

ТОЙ. Не. Но бих предпочел да получа отговор на въпроса си.

ТЯ. */Прекъсва го/* Чуйте, чуйте. Това стихотворение на Юго е доста любопитно. Там във всяка строфа, някакви неизвестни „Тези“ задават продължително един вълнуващ ги въпрос, а някакви други „Онези“, само че жени, защото във френския оригинал употребеното местоимение е от женски род, дават прост, неочакван и съвсем кратък отговор.

ТОЙ. Не ми е много ясно.

ТЯ. Добре, ето ви пример:

Попитаха Тези:

Как като чайки да летим

Над морските бездни.

И от стражите да се спасим?

/След кратка пауза/

„Гребете!“- отвърнаха Онези.

ТОЙ. Всичко това е много интересно, но какво общо има със съвета, който искахте да ми дадете?

ТЯ. А ето и самият съвет:

Попитаха Тези: Ако ни липсва чар,

Без хитрости,

Как красавица да съблазним,

Да очароваме
И без словесен дар,

/Млъква/

ТОЙ. Е, и?

ТЯ. Да падне тя във нашите мрежи?

„Любете” – отвърнаха Онези.

ТОЙ. Разбрах ви намека. Но за любов в нашият случай и дума не може да става.

ТЯ. Тоест, вие ми предлагате да правя любов, но без да любя?

ТОЙ. Може и така да се каже. Но аз предпочитам, нашите отношения да се изграждат на прозаична основа, без излишна романтика.

ТЯ. */Много сухо/* Тогава се обърнете към портиера и той, вероятно срещу скромна сума, ще ви предложи момиче за една нощ. Довиждане. */И понеже мъжът не помръдва от мястото си, тя повтаря./* Казах „Довиждане”

ТОЙ. Утре отлитам.

ТЯ. Тогава „Сбогом”!

Мъжът бавно се връща към своята маса, взема си чантата и се отправя към изхода, но се спира до масата на Жената.

ТОЙ. Вие оставате ли?

Жената не отговаря.

Ще чакате някой друг да се хване на въдицата ви?

ТЯ. Искате да ми препоръчате някого?

ТОЙ. Сред моите познати няма почитатели на подобни приключения.

ТЯ. Очевидно, слабо познавате своите близки. Прощавайте.

ТОЙ. Прощавайте.

Мъжът излиза. Жената остава сама. Вижда се, че тя е разстроена и разочарована. В ресторанта гасят лампите-знак, че прекратяват работа. Жената поглежда към сметката си, оставя пари на масата и се приготвя да си тръгне. В този момент мъжът се появява отново.

Още ли сте тук? Страхувах се, че сте си тръгнали.

ТЯ. Какво искате?

ТОЙ. Представих си, как се прибирам в стаята, съвсем сам... и чак ми прилоша. В такива минути, ме нападат такива пристъпи на депресия, че аз направо... С една дума... Питайте ме, защо ви каня в стаята си. Отговорът ми е един- за да не остана отново съвсем сам. Разбирате ли ме?

ТЯ. */Сериозно/* Много добре ви разбирам.

ТОЙ. Вие през цялото време ме дразнехте, дори понякога издевателствахте, но с вас, кой знае защо, е интересно. Във всеки случай, много повече, отколкото когато съм сам. Ето защо, моля ви, елате при мен! Няма да искам нищо от вас и каквото трябва ще си заплатя.

ТЯ. Ами, добре. Аз съм още съвсем неопитна и не умея да отказвам.

ТОЙ. */Не може да повярва/* Ама наистина ли ще дойдете?

ТЯ. Нали казах-да! Май много- много не се зарадвахте? Изглеждате на човек, загубил

гемиите си.

ТОЙ. По- скоро трябва да ви изглеждам като щастлив човек.

ТЯ. На когото, щастието така внезапно се е стоварило отгоре му, че той не е сварил да отскочи встрани.

ТОЙ. Хайде тогава.

ТЯ. Хайде. */Става и си взима чантата/*Само за минутка, да си платя.

ТОЙ. Аз ще оправя сметката.

ТЯ. Няма нужда да го викате, аз сама... */Тръгва към изхода/*

ТОЙ. Нали ще се върнете?

ТЯ. А вие нали ще ме чакате?

ТОЙ. Съмнявате ли се в мен?

ТЯ. А вие в мен?

ТОЙ. Съмнявам се.

ТЯ. И с основание.

Жената излиза и както се струва на мъжа, се бави доста дълго. Той я чака обезпокоен, вперил поглед в изхода.

Жената се връща.

ТОЙ. За какво си шепнехте там със сервитьора?

ТЯ. */С лека надсмешка/* Рецитирахме си стихове. Да не би да проревнувахте?

ТОЙ. Може би.

ТЯ. Хайде, аз съм готова.

ТОЙ. */Прави няколко крачки, но изведнъж се спира./*Изведнъж ме достраша.

ТЯ. Мен също.

ТОЙ. От кого се страхувате? От мене ли?

ТЯ. Не. От себе си.

ТОЙ. И аз. Да тръгваме ли?

ТЯ. Да тръгваме.\\

ВТОРО ДЕЙСТВИЕ

Стая в хотела. Влизат Мъжът и Жената. Двамата се чувстват малко притеснено.

ТОЙ. Харесва ли ви стаята?

ТЯ. Ами... Във всяка хотелска стая има нещо стандартно-стерилно. Масичка, табуретка, легло... Никога не се чувстваш като у дома си.

ТОЙ. Доколкото разбирам, често ви се налага да ползвате хотели. Професията го налага.

ТЯ. Вероятно. И какво от това?

ТОЙ. Нищо особено.

ТЯ. Тогава защо задавате излишни въпроси?

Пауза. Мъжът се опитва да прегърне жената, тя се отдръпва.

ТОЙ. Какво ти става?

ТЯ. Нищо.

ТОЙ. Тогава защо- нали се договорихме за всичко.

ТЯ. За нищо не сме се договаряли. Помолихте ме и аз дойдох.

ТОЙ. Надявам се, да не тръгнеш да ме увещаваш, че аз ще ти бъда вторият.

ТЯ. Дума да не става.

ТОЙ. Така значи. И колко си имала?

ТЯ. Достатъчно.

ТОЙ. Значи не ти липсва опит?

ТЯ. Ни най- малко.

ТОЙ. Ще го споделиш ли?

ТЯ. Пак ли минахме на „ти“?

ТОЙ. В леглото, хората не си говорят на „вие“.

ТЯ. Още не сме в леглото.

ТОЙ. Но нали ще бъдем. */Опитва се да я прегърне/*

ТЯ. */Отдръпва се, с желязни нотки в гласа/* Вие решихте, че щом се съгласих да дойда тук с вас, то може много-много да не се церемоните с мен, така ли?

ТОЙ. Няма защо да се преструвате, че когато идвате за една нощ в стаята на мъж, то е само, за да пиете чай с него.

ТЯ. Разбира се, че съм тук, не за да пием чай. Ще пием шампанско.

ТОЙ. Оставете шегите настрана. Откъде по това време шампанско? */Отново прави опит да прегърне Жената/*

ТЯ. */Никаква реакция на неговата прегръдка/Хладно/* Не изобразявайте страст.

ТОЙ. Нямам подобно намерение. Към току-що срещнатата жена мъжът не изпитва страст, а любопитство.

ТЯ. */Сухо/* Засищайте любопитството си, без помощта на ръцете. Ако например, ми задавате въпроси, аз ще отговарям.

ТОЙ. Дошли сте тук, в стаята ми, само да си бъбрим, така ли?

ТЯ. Разбира се. Според вас, по- добре ли ще бъде да разговаряме на улицата под дъжда, на студено и ветровито? */И тъй като, той продължава да я държи в обятията си, тя продължава /Ако не ме пуснете незабавно, ще си тръгна веднага.*

Мъжът пуска жената. Пауза.

ТОЙ. А вие, ако продължавате с тези капризи, защо изобщо дойдохте?

ТЯ. Може би, защото и аз се почувствах самотна. Като вас.

ТОЙ. Какво, точно ти, пърхашата нощна пеперуда, можеш да знаеш за самотата? За истинската самота, когато няма с кого да споделиш и една дума, да разкриеш душата си, когато няма кой да те разбере и да откликне на зова ти. Когато се чувстваш съвсем сам, макар и заобиколен от хора, даже когато до тебе спи, уж най-близкият ти, а всъщност, чужд човек?

Жената не отговаря. Дълга пауза.

Сега какво, само ще се гледаме ли?

ТЯ. Успокойте се и седнете.

ТОЙ. Не те разбирам.

ТЯ. Затова пък аз ви разбирам прекрасно. Просто не сте уверен в себе си и се чудите как да се държите. Мятате се от стеснителност до пълно разпищолване, което бъркате с представата си за смелост.

ТОЙ. Права сте, прощавайте.

ТЯ. Но ако не започнете да се държите прилично, ще си тръгна веднага.

ТОЙ. Май подхванахте някаква нова игра?

ТЯ. Не, не, тя просто е продължение на старата. Само че, както във футбола, на полувремето сменяме вратите. В ресторанта правих опити да ви свалям аз, а сега, вие мене.

ТОЙ. Честно казано, в това отношение, никакъв ме няма.

ТЯ. Вече забелязах.

Пауза

ТОЙ. Стана някак трудно, да започна отново разговора с вас. Дори не сте ми казали, как се казвате.

ТЯ. Ако решите, наричайте ме Вяра. Или Надежда. Или Любов.

ТОЙ. А в действителност?

ТЯ. */Без да отговори на въпроса, отива до прозореца/* Колко лошо е времето навън...

ТОЙ. */Идва до нея .И той гледа през прозореца/* Да, студено и неприятно... Не и върви на нашата среща.

ТЯ. Не страдайте, цялата нощ е пред нас. Всичко може да си дойде на мястото.

ТОЙ. Обещавате ли?

ТЯ. Надявам се. Зависи от вас.

ТОЙ. А защо вие не попитате как се казвам?

ТЯ. Защото знам.

ТОЙ. */Поразен./* Откъде знаете?

ТЯ. Има ли значение. Само дето не мога да реша как да се обръщам към вас. Да ви

наричам Серьожа е още рано, а „господин Одинцов” звучи твърде официално.

ТОЙ. Да изберем златната среда. Наричайте ме Сергей.

ТЯ. Надявам се да заслужи правото на по-интимно обръщение.

ТОЙ. Все пак, как разбрахте името ми? */Известно време размишлява/* Може би, долу, от рецепцията.

ТЯ. Няма значение. Разбрала съм го и толкова.

/Чува се ,как някой чука на вратата./

ТОЙ. */изненадан/* Чука ли някой или така ми се стори?

ТЯ. Не, не ви се е сторило.

ТОЙ. */Разтревожено/* Кой може да бъде?

ТЯ. Отворете и ще разберете.

ТОЙ. Няма да отворя.

ТЯ. Опасявате се, че някой ще ме завари във вашата стая? Не бойте се, времето на нравствената полиция отдавна премина.

Макар че се колебае, мъжът излиза. Чува се приглушен шум,някакви гласове, затваряща се врата. Мъжът се появява отново, бутайки пред себе си количка, на която не е трудно да се забележи шампанско в кофичка с лед, високи чаши и отбрани мезета. Мъжът е някак стреснат.

ТОЙ. Ето... Шампанско... От ресторанта. Сервитьорът отказа пари. Било платено. Аз не съм го поръчвал.

ТЯ. Нищо странно. Пада от небето.

ТОЙ. */Досеща се/* Чак сега разбрах, защо ви беше сервитьорът, когато си тръгнахме. Накарахте ме да се изчервя. Трябваше да го направя аз, но кой да се сети. Голямо съм магаре.

ТЯ. Опитайте занаят да се реванширате. */Взема си чантата и се отправя към изхода/*

ТОЙ. Чакайте, къде хукнахте?

ТЯ. Не се безпокойте, ще се върна.

ТОЙ. Наистина ли ще се върнете?

ТЯ. Да не би да мислите, че на мен не ми се пие шампанско? */Излиза/*

Мъжът, съвсем объркан, поглежда към коридора, връща се, сваля си сакото, отново го облича, пак отива до вратата ,но в това време Жената се връща.Тя е облякла официална рокля, в ръцете си носи пакет и букет с цветя.

ТОЙ. */Зарадван и възхитен. /*Къде и как успяхте така бързо да се преобразите?

ТЯ. Реших отново да събудя вашето любопитство. */Оглежда стаята /*Ама какво още чакате? Защо нищо не е готово?

ТОЙ. Какво трябва да е готово?

ТЯ. Голям сте смотаняк. Хайде да преместим масичката.

Те издърпват масичката в средата на стаята.

Сега налейте вода във вазата.

Жената изважда от пакета покривка, слага я на масичката, нарежда свещници и свещи, които изважда от същия този пакет. Мъжът донася вазата с вода и помага на Жената да извади шампанското приборите за хранене и разни мезета. Тя слага цветята във вазата и запалва свещите. Сега масата изглежда съвсем празнично.

ТОЙ. Как намерихте всички тези прелести? Та вас ви нямаше само две минути.

ТЯ. Тайна.

ТОЙ. Вие цялата сте една голяма тайна. А цветята откъде са?

ТЯ. От гората. Какво да направя, когато вие сам не се погрижихте?

ТОЙ. Вие сте изключителна жена.

ТЯ. Очевидно, на вас досега не ви е вървяло на жени. Загасете светлината.

ТОЙ. Стана уютно и красиво. Такова нещо аз не мога да направя.

ТЯ. Вие се отнасяте към нашето познанство като към сделка, а аз искам да бъде като отдавна желана среща. Е, домакинът сте вие. Поканете ме да седна и отворете шампанското.

ТОЙ. Вие пригответе всичко. Затова аз се чувствам повече като ваш гост.

ТЯ. Тогава ще седна без покана.

Жената сядва. Мъжът отваря шампанското и го разлива в чашиите.

ТОЙ. Направихте за мен един истински празник.

ТЯ. Тогава хайде да пием за него.”Днес е първият наш празник, но се нарича той - раздяла.”

Пият.

ТОЙ. Трябва да призная, че вие, стига да имате желание, ставате безкрайно обаятелна.

ТЯ. Имам желание, но не винаги се получава.

ТОЙ. Получава се, повярвайте ми. */Отново се опитва да я прегърне ./*

ТЯ. */Спокойно се отдръпва от прегръдката му/*Ако не знаете къде да си държите ръцете, по-добре налейте още вино. Моята чаша е празна, не забелязвате ли?

ТОЙ. */Връща се на мястото си и отново налива чашиите/*За какво да пием сега?

ТЯ. */Повдига рамене/*За любовта. За добре свършената работа. За срещата. */С ирония/*Или ще пиете, станал прав, за прекрасните жени. Че нали, във ваше лице се крие един невероятно опитен любител и познавач на женския пол.

ТОЙ. Е,... Тогава аз предлагам да пием брудершафт.

ТЯ. Няма го майстора. Обръщението на „ти” между малко познати хора не ми харесва. По-висшият по ранг например, който знае защо, счита за свое право да се обръща така към подчинените си. Много често, това не е признак на близост, а проява на високомерие и простация. */Поглежда към мъжа/*Около нас, примери колкото искаш.

ТОЙ. Приемам вашият упрек. Но сега вече, обръщението на „ти” ще означава нещо съвсем друго, не онова, което беше преди. Никакъв намек за презрение, напротив- истинско приятелство. И то .взаимно. Съгласна ли сте?

ТЯ. Ще изчакаме още малко. Не му е дошло времето. Впрочем- за презрителното „ти”. Както разбирам, не ви стана приятно, че седнах на вашата маса и меко казано, почнах

да ви свалям.

ТОЙ. Честно казано, съвсем не изглеждаше приятно.

ТЯ. Както го определихте тогава - било безнравствено. Според вас, така могат да се държат единствено жени от небезизвестния на всички ни бранш.

ТОЙ. В общи линии - така е.

ТЯ. А в случай, че не аз, а вие бяхте се присламчили към мен, бяхте ме засипали с комплименти и кандърми да прекарам с вас нощта, това щеше ли да бъде нравствено?

ТОЙ. Ами... Да, това би било нравствено.

ТЯ. Защо?

ТОЙ. */Свива рамене.* Някой е длъжен да прояви инициатива, иначе човешкият род ще загине.

ТЯ. Да прояви инициатива? Прекрасно. Но защо това да не бъда аз? Когато ви заговорих в ресторанта, вие определихте това като безсрамие. Ами ако бях се опитала и да ви прегърна, както вие преди малко? Какво бихте помислили за мен?

ТОЙ. Всяка игра има своите правила.

ТЯ. Излиза, че в тази игра, на жената се позволява да бъде единствено плячка, но не и ловец. Аз такива правила не признавам.

ТОЙ. Жените също плячкосват. Просто си имат своите начини.

ТЯ. Шегите настрана. Това, което виждам е, че всички тези разговори за равенство на двата пола, за предразсъдъците, които били безвъзвратно останали в миналото, за настъпилата сексуална свобода и прочее, днес не струват пукната пара. В действителност, моралът си остава същият: на мъжа е позволено всичко, на жената - съвсем малко. Тя е длъжна да си седи, свела поглед и да чака някой да прояви интерес към нея. И ако аз не приемам този морал, мен ме считат за не знам каква си. Не е ли така?

ТОЙ. И е така, и не е така.

ТЯ. Защо тогава, когато стане дума за нравственост, то неизменно чакат от жената скромност, невинност, срамежливост и прочее? Защо не изискват същото и от мъжете? Защо, изразявайки се на висок стил, има паднали жени, но не съществуват паднали мъже?

ТОЙ. Според вас нормите на поведение за жените са измислени от зли и лоши мъже. Съвсем не, те са заложени в самата природа. Точно за това, между другото, ставаше дума на днешната конференция.

ТЯ. На тема от биологическата психология? Така, май се казваше вашата специалност? Не е ли скучна?

ТОЙ. Какво говорите! */Възбудено/* Това е изключително интересно. И знаете ли в какво се изразява същността и? Там е работата, че нашата психология, нашата представа за забранено и разрешено, за добро и зло... */Сам се стира/* Извинете ме, за вас, наистина ще бъде скучно.

ТЯ. Защо? Много е интересно.

ТОЙ. Не, това интересува единствено мене. За вас това ще бъде съвсем специфично и неразбираемо.

ТЯ. Какво има тук за разбиране? */С тон на лектор, напълно сериозно, но с весели искрици в очите/* Струва ми се, че искахте да кажете, че нашата психология, нашите

представи за забранено и разрешено, за добро и зло, от най-ранно детство се формира под влияние на семейството, училището, педагозите, връстниците, книгите, филмите, националните обичаи и традиции, накратко-от нашата обществена среда. В резултат от всичко това се формира психология, внушена от обществото, или казано по друг начин-социална психология.

Мъжът слуша с нарастващо изумление. Жената продължава.

Но човекът не е само разумно същество, той е още и животно, разполагащо с биологичната си природа. В него по рождение са заложени природни инстинкти, желаниа и страхове. Потискане естествената психология на човека, възпитанието и живота в обществото, довеждат до всевъзможни комплекси и дори до душевни разстройства. Тези въпроси подробно са изучени в капиталните работи на Фокс, Кисловски и Зарембо.

ТОЙ. /Избухва/Ама, моля ви, егати номера, какво значи всичко това?

ТЯ. /Невинно/Кое?

ТОЙ. Та това е същността на моя доклад! Почти дума по дума!

ТЯ. Сериозно? Кой би си помислил?

ТОЙ. Престанете да ме правите на глупак! Каква сте вие, майка му стара?

ТЯ. Нали си знаете- жена с леко поведение.

ТОЙ. Стига! И вие ли бяхте там? Защо не съм ви забелязал? Вие сте психолог, така ли?

ТЯ. Всяка жена е психолог.

ТОЙ. Вие прекрасно разбирате, че имам предвид вашата специалност. Ако не сте психолог, то тогава не сте ли биолог?

ТЯ. Не.

ТОЙ. Май съвсем се обърках. Коя сте вие, каква сте? Откъде знаете толкова езици? И откъде знаете за моите изследвания? Сега вече съм сигурен, че ме шпионирате, но защо?

ТЯ. Повярвайте ми, не ви шпионирам. Просто се интересувам от вас.

ТОЙ. Не, тук нещо не е по реда си. Има някаква загадка...

ТЯ. Всички загадки са трудни, докато бъдат разгадани. После ти се струват ужасно прости, чак да се разочароваш от собствения си ум.

ТОЙ. Отдавна вече ми стана съвсем ясно-вие не сте улична жена. Доста сте образована и умна, за да сте такава.

ТЯ. Образованите жени също са принудени да си вадят хляба, за да живеят.

ТОЙ. Според мен, вашият глас ми е някак познат. Не сме ли се срещали някога?

ТЯ. Не. Искане ми се да вярвам, че ако се бяхме срещали, щяхте да ме запомните.

ТОЙ. Сто на сто.

ТЯ. Спрете да си блъскате главата над моята несъществуваща загадъчност. Хайде да продължим нашият спор.

ТОЙ. Най - напред, да пийнем. За нашата среща.

ТЯ. За срещата вече пихме.

ТОЙ. Не, ние пихме за раздялата. Вашият тост се оказа неудачен, нека го променим.

ТЯ. Съгласна съм.

Чукат се и пият.

Подайте си чинийката, аз ще се погрижа. */Слага му мезета/*

ТОЙ. Благодаря.

ТЯ. Нека се върнем към нашият спор. За мен тази тема е важна.

ТОЙ. Кога сме спорили? И за какво?

ТЯ. Правихте опит да ми обясните, защо вие да имате пълното право да изберете жената, която ви харесва, а аз да не мога да си избирам желаниия мъж.

ТОЙ. Не сте права. Мъжът избира, но жената е в правото си да се съгласи или да откаже неговия избор. Тъкмо поради това, в крайна сметка, избира тя.

ТЯ. Но този избор е неравностоен. Да предположим, че на бала присъстват сто дами и сто кавалери и от тези сто, само пет са решили да поканят на танц точно мен. Вярно, аз ще получа възможност да избирам между петимата. Но те пък са правили избора си от цели сто възможности!

ТОЙ. Очевидно природата е знаела какво върши: така или иначе всички си намират еша.

ТЯ. Не всички.

ТОЙ. */След пауза/* Да, не всички.

ТЯ. И не винаги двойката се получава удачна.

ТОЙ. И това е вярно.

ТЯ. Значи, вие считате, че жената никога не бива да бъде лъкът, а единствено цигулката?

ТОЙ. Работата съвсем не е в това какво аз мисля или не мисля. Просто така е устроен света.

ТЯ. Но защо? Нима жената няма право да търси своето щастие и да се бори за него? Нима мъжете и жените не са равни?

ТОЙ. Равноправието не означава еднаквост. Котаракът и котката юридически също са равни, но биологически се различават и се държат съвсем различно. Така е и при хората. Жената физически не може да надмогне мъжа, да го овладее. Винаги той я взима, а тя му се отдава. Оттук и различните норми на поведение: Той избира, тя чака докато я изберат.

ТЯ. Брей че професионално разсъждение. Излиза, че жената не може сама да търси.

ТОЙ. Да, тя не е длъжна да търси, тя трябва да бъде намерена. Ето защо основният мотив в поведението на жената е да бъде привлекателна.

ТЯ. Това може да не е биологически закон, а въпрос на възпитание и традиции?

ТОЙ. Традициите у всички народи са различни. Но навсякъде наблюдаваме едно и също: Мъжът търси жената, овладява я, купува я, взема я. Обратното не е нормалното. И въобще, както е известно, мъжът преследва жената, докато тя не си го вземе.

ТЯ. Остаряла шега.

ТОЙ. При това, да се бориш сам срещу общоприетия морал е винаги безнадеждно и безсмислено. А ако тръгнеш срещу биологическата си природа, неизбежно ще се снабдиш с какви ли не неврози и стресове, които съществуват у всеки от нас.

ТЯ. И вие ли ги имате?

ТОЙ. Защо трябва да правя изключение? Хайде да прекратим този разговор.

ТЯ. Добре. Бих ви поканила да потанцуваме, но мисля, че не умеете.

ТОЙ. Ами- мога. Малко по-зле от мечка, но без съмнение по- добре от слон.

ТЯ. Щом е така, да опитаме? */Подава му ръка, кани го на танц и правят заедно няколко крачки/*

ТОЙ. Не, не става. Ще останете без крака.

ТЯ. Значи и вие имате проблеми, макар че сте забележителен теоретик по въпросите на пола. А как изглеждат нещата на практика?

ТОЙ. На практика цялото ми време е заето с работа. Просто нищо друго не ме интересува.

ТЯ. А децата? А любимата жена? */Добавя не без известно ехидство/*Която харесвате във всяко отношение?

ТОЙ. Аз нямам деца.

ТЯ. А може би нямате и жена?

ТОЙ. Честно казано, то сега и жена, нямам.

ТЯ. „Сега- това значи ли, че нямате жена , тук, в хотела?

ТОЙ. Изобщо нямам. Две години вече.

ТЯ. Но разбира се, имате любимо момиче.

ТОЙ. И момиче си нямам.

ТЯ. */Искрено учудена/*Как така? Всеки психолог би определил това като тежък случай.

ТОЙ. Не е толкова зле, колкото си мислите. Значително по- лошо е.

ТЯ. Какво се е случило с вас?

ТОЙ. Нищо особено. Съвсем банална история.

ТЯ. Разкажете ми я.

ТОЙ. По- добре да си кажем „наздраве”.

Той напълва чашиите отново, чукат се, пият.

ТЯ. А сега, разказвайте.

ТОЙ. То, няма нищо особено за разказване. На времето се ожених. Тогава бях млад и глупав. Впрочем, не толкова млад, колкото глупав.

ТЯ. Е, и после?

ТОЙ. Една сутрин се събудих и осъзнах - ние с нея, изобщо няма за какво да си говорим. Общите ни интереси са единствено в леглото, но и те с всеки изминат ден, стават все по-вяли и по- вяли. И вместо незабавно да направим опит да оправим тази грешка, то всеки почна да тормози и изтезва другия.

ТЯ. Наистина банална история. Но защо стана така?

ТОЙ. Мъжът винаги безкрайно се уморява от брака. От необходимостта всеки божи ден да бъде неотлъчно до жена си. От невъзможността да остане сам със себе си. От осъзнаването, че е обвързан. Жените обичат да ни привързват с къса каишка, без да си дават сметка, че колкото по- къса е тя, толкова по- силно става желанието ни да се отскубнем.

ТЯ. И вие сте се отскубнали?

ТОЙ. Да. Разделихме се...

ТЯ. Това ли е всичко?

ТОЙ. Не. Поостарях още малко, но оглуях още повече и се ожених втори път.

ТЯ. Надявам се, този път да сте избрали тази, която ви подхожда?

ТОЙ. След първия си брак реших да страня от жените, но тя по някакъв начин се беше прицелила в мене. Ето ви още един пример, кой кого избира.

ТЯ. Защо се оженихте за нея?

ТОЙ. Защо въобще се женим? Ако питам вас-ще излезе че е от стремежа на душите да се сродят. От желанието да не се разделят цял живот и да умрат в един ден? Не! От глупост. Сляпата неделя. Заради тънката талия и красивата блузка.

ТЯ. И как приключи всичко това?

ТОЙ. Две години по-късно, тя ми измени с някакво нищожество и аз я изгоних. Впрочем, ако трябва да бъде точен, трябваше да си тръгна аз, защото по-голямата част от имуществото остана за нея.

ТЯ. Много ли я обичахте?

ТОЙ. Не, не. По-скоро-не. Но за мен беше тежък удар.

ТЯ. Защо, след като не сте я обичали?

ТОЙ. Как да ви обясня? Да се върнеш в къщи и да завариш в постелята жена си с друг...

ТЯ. Аз ви разбирам повече, отколкото може да си представите... И вие, до ден днешен, го преживявате?

ТОЙ. Сега вече не. Но от жените се опитвам да стоя по-надалеч. Два пъти се опарих-стига толкова. Както се пее в онзи романс-„не вярвам вече в любовта...”

ТЯ. Но с жени човек се среща и без любов, просто така... За удобство.

ТОЙ. Мене ме е страх. За миг се заляпаш-и... хоп-вече си в капана. А да избягаш от тях е дяволски трудно. Жените знаят, че са ни нужни физиологически и безсрамно го използват. Да, и какво толкова им е хубавото?

ТЯ. На жените ли? Много неща. А кое им е лошото?

ТОЙ. Те потъват в бита, постоянно искат пари, обичат непрекъснато да изясняват отношенията, разделят те с приятелите... */След пауза/* Но от всичко най-лошото е, че ти пречат да работиш.

ТЯ. Стара истина е, че с жени винаги е по-весело, отколкото без тях.

ТОЙ. С такива като вас-може би. Но с други... *И След кратко мълчание.* /Вярно, то и на тях с мен, сигурно им е скучно. Аз съм улегнал човек: обичам да ходя за гъби, да слушам класическа музика...

ТЯ. Разочаровали сте се от две жени и сте пренесли разочарованието си върху всички останали.

ТОЙ. Не знам какви са всички жени, но омъжените са от един дол дренки. Да ги сменяш една с друга няма никакъв смисъл. Аз намирам радост единствено в работата си.

ТЯ. В живота ви не всичко тече по мед и масло и точно затова работата ви действа като наркотик. Най-добре ще бъде да спрете и да се замислите какво всъщност искате.

ТОЙ. Всички ние искаме едно - щастие.

ТЯ. Но и всички ние, трудно разгадаваме какво точно е то, щастieto, за всеки един от нас. И ако сме избрали погрешна цел, то колкото по-упорито се стремим към щастieto, толкова повече се отдалечаваме от него. Там е бедата...

ТОЙ. Да. Тук сте права...

Пауза. Двамата се замислят. Жената отново отива до прозореца, вглежда се в тъмнината, замислено движи пръста си по стъклото.

ТОЙ. Какво виждате през прозореца?

ТЯ. Все едно и също: тъмнимъ ждукащи улични фенери, дъжд... И лудия танц на голите клони под музиката на вятъра. Вятър, вятър... до където ти стигат очите. Значи, вие отлитате още утре?

ТОЙ. Да.

ТЯ. Кога?

ТОЙ. Рано сутринта.

ТЯ. Това означава още днес. Днес...

ТОЙ. Май нещо се натъжихте...

ТЯ. Така е... Ние седим, разговаряме, а утрото все повече се задава студено, сиво, есенно утро...

Мъжът се приближава към нея отзад и внимателно я прегръща през раменете. Тя продължава да гледа през прозореца.

ТОЙ. Какво пишете на стъклото?

ТЯ. Нищо особено. Имената ни. „Сергей плюс Непознатата - равно на любов”.

ТОЙ. Аз все още не знам името на тази Непозната.

ТЯ. „Каква е тя и коя е

Знаят само небесата,

Но макар и Непозната

Нея иска ми душата...”

Или още не е поискана?

ТОЙ. Този романс на Глинка наистина е чудесен, но вие пак не ми отговорихте.

ТЯ. Струва ли си да обременявам паметта ви с още едно женско име? Впрочем, ако искате, наричайте ме Хенриета.

ТОЙ. Защо Хенриета?

ТЯ. А защо не?

ТОЙ. Наистина ли се казвате така?

ТЯ. Помните ли историята със знаменития покорител на женски сърца Казанова? Някога той покори красавицата Хенриета, прекарвали с нея, в хотела- забележете- също като нас, в хотела- прекрасна нощ, подарил и той пръстен с брилянт и се заклел във вечна любов. На сутринта девойчето надраскало с този брилянт няколко думи на прозореца, хвърлило пръстенчето в градината и изчезнало. *Продължава да пише нещо с пръст по стъклото.*

ТОЙ. И после?

ТЯ. След много години остарелият вече женкар случайно спрял в същият този хотел, в същата тази стая. Като се доближил до прозореца той видял надрасканите с диаманта думи: ”Vous oublierez aussi Henriette.” Вие ще забравите и Хенриета”. И Казанова разбрал, че наистина я бил забравил, че животът е отминал, а той все още се суети, и неговата поредна „вечна” любов трае не повече от няколко дни... Така и вие- ще ме забравите, ще ме забравите по- бързо, отколкото ще изчезнат тези думи, макар че аз ги написах само с пръст върху запотеното стъкло.

ТОЙ. *Изведнъж я привлича към себе си и я целува./* Ти си истинско чудо... Такива, като тебе, никога не съм срещал. Толкова си умна... Нека се разделим, след няколко часа. Нека се разделим... Но аз тебе ще те помня дълго, много дълго!

ТЯ. */Щастливо/* Най-после дочаках...

ТОЙ. Аз през цялото време исках... Но ти не се даваше...

ТЯ. Защото не знаеше как да си поискаш.

ТОЙ. Сега вече знам ли?

ТЯ. Сега вече знаеш.

ТОЙ. „Любете!“-отвърнали Онези, така ли?

ТЯ. Да. Разбра ли сега, кога имаш право да преминеш на „ти“? Без, всякакви там, брудершафти.

ТОЙ. Държах се просто като глупак.

ТЯ. И такъв си оставаш.

ТОЙ. А ти с постоянното си „вие“ непрекъснато ме държеше на разстояние.

ТЯ. Така трябваше.

ТОЙ. Да, държах се ужасно. Каж ми защо дойде да седнеш до мен? Само че честно.

ТЯ. Не се ли досещаш?

ТОЙ. Не.

ТЯ. Но нали вече ти обясних.

ТОЙ. Само не казвай, че причината е внезапна и безумна любов. Ние дори не се познавахме.

ТЯ. Знам, че това не ти хареса. И ти, като всички останали, мислиш, че подобно поведение не е прилично за една жена. Но ако не бях се решила да дойда, сега нямаше да сме заедно.

ТОЙ. Огън жена си, но как се реши?

ТЯ. Вероятно, защото и аз не съм много щастлива.

ТОЙ. И ти ли?

ТЯ. И аз също. Нима една щастлива жена би започнала да се натрапва в ресторанта на непознат мъж?

ТОЙ. А на мене ми се струваше, че през цялото време искаше само да ме дразниш.

ТЯ. Да, исках, всичко да изглежда само като игра, тъй като действителността си беше друга. А после, с вулгарното си държане, реших да те накарам да си тръгнеш... Но разбрах, че ще ми бъде трудно да остана без теб.

ТОЙ. Наистина ли?

ТЯ. Настина.

ТОЙ. Нещо ме привлече към теб още от първия миг.

ТЯ. Знам. Всички мъже са привличани към всички жени. Но на мен ми се искаше нещо много повече-невъзможното.

ТОЙ. Какво е то?

ТЯ. Какво иска всяка жена? Любов.

ТОЙ. Е, ти почти я постигна.

ТЯ. „Почти“? Това значи, че нищо не съм постигнала. А утре рано излиташ...

ТОЙ. Нека не мислим за утре. Кажу, откъде се появи ти, цялата обгърната в тайни, лъхаща изкусителни аромати и мъгли?

ТЯ. Тайни няма. Всичко е просто и обикновено. Но не искай да ти разкажа нищо повече Желая да остана в паметта ти като тайнствената Непозната.

ТОЙ. Защо? Аз ти се изповядах. И от какво се притесняваш? Така или иначе, след няколко часа, ще се разделим.

ТЯ. */С променен глас/*С каква лекота го казваш...

ТОЙ. Но нали ние наистина ще се разделим?

ТЯ. Друг вариант няма ли?

ТОЙ. Какъв друг вариант може да има? Билетът е закупен, вкъщи ме чака работа...

ТЯ. */Отдръпва се/*И ти не можеш да отложиш пътуването си дори за ден, дори за час?

Целият ти живот е измерен и разписан до самия му край? Страх те е да направиш крачка, дори малко наляво или надясно?

ТОЙ. Аз не се страхувам, но...

ТЯ. Не, тебе те е страх. Страх те е от жените. Страх те е от чувствата. Страх те е, както ти се изразяваш, от романтиката. Казваш, че не обичаш случайните запознанства, но предпочиташ точно тях. Спокойните. Тези, които не могат да те развълнуват. И които нищо не могат да променят. Нека да не носят радост,важното е да не докарват неприятности.Всичко на разумна основа- като в политикономията. Стока- пари- стока. Легло- пари- легло. Но никаква любов. Така ли е?

ТОЙ. „Любов,любов”...А после? Пак разочарование? Пак изневяра? Пак самота?

ТЯ. Има ли значение какво ще стане после? Важно е само това, което е сега!

ТОЙ. Но аз съм длъжен да излятя, нали разбираш...

ТЯ. Не разбирам. Защо да си длъжен? Кому си длъжен? Ти човек ли си, или си часовников механизъм? Обстоятелствата ли те управляват, или ти управляваш съдбата си?

ТОЙ. Не знам... Не съм свикнал да променям решенията си така, внезапно... А и какво толкова ще се промени ако се разделим един ден по- късно?

ТЯ. Какво щяло да се промени? Нека нищо да не се променя. Нека това бъде само един мимолетен миг на щастие!*/Овладея се/*Впрочем, постъпи както си знаеш.

ТОЙ. Ако искаш, ще се опитам да презаверя билета си за вечерния полет...

ТЯ. Нима мислиш, че ще те уговарям да останеш? Дори и да исках, нямаше да го направя.

ТОЙ. Защо така избухна? Нали и двамата знаехме какво ни чака. Раздяла...

ТЯ. Жал ми е за тези, които знаят предварително бъдещето си. Утре, като днес, днес, като вчера... Ако животът е лишен от изненади, то не се струва да го живееш. Затова и ти не живееш, а съществуваш. Душата ти е пуста и заключена с катинар.Излитай където искаш и когато искаш.

ТОЙ. */Опитва се да я прегърне. /*Не се сърди...

ТЯ. */Рязко отклонява опита му за прегръдка./* Престани!Не бива да прегръщаш жена, мислейки си за самолета. По- добре да се разделим, колкото по- бързо, толкова по- добре.

Дълга пауза

ТОЙ. Така да е. Но ще ми бъде мъчно да се разделим, без да знам нищичко за тебе.

ТЯ. */След продължителна пауза /* Добре, за да не страдаш, че се разделяме, ще ти разкажа още нещо за себе си. Обещах, че няма да скучаеш и ще удържа на думата си.

ТОЙ. Ти не се казваш Хенриета, нали?

ТЯ. Разбира се.

ТОЙ. А как?

ТЯ. Ами щом не ти харесва Хенриета, наричай ме „Жуана”.

ТОЙ. От трън, та на глог. Много ти е развинтена фантазията.

ТЯ. Така ме дразнеха в училище - „Донна Жуана”.

ТОЙ. Защо?

ТЯ. Аз бях способно и романтично девойче. И от най- ранна младост обожавах Дон Жуан. Вярвах, че мъжете, щедри, красиви, отчаяни и героични като него, съществуват и днес. И се надявах, че ще го срещна, или че той сам ще ме намери. Заради него исках да бъда образована, умна и способна... Аз даже следвах филология, за да мога в оригинал да чета за своя любим герой. Дипломната ми работа беше също за него- за дон Жуан.

ТОЙ. Аха, значи си филолог...

ТЯ. И си представях, как той, прекрасен и мъжествен, тръгва да ме съблазни, пускайки в ход целия арсенал от обаяния и красноречие...

ТОЙ. А ти, разбира се, ще бъдеш недостъпна?

ТЯ. Не, не, напротив- аз мечтаех той да ме покори, а аз да му се отдам с цялата си страст. Но и той да се влюби в мен, но така, че никога да не ме изостави. И аз, като всички, мечтаех да бъда последната жена на Дон Жуан... Идиотка, задръстена от литература.

ТОЙ. Ти и до днес си задръстена с литература.

ТЯ. Да. Но вече не съм такава идиотка.

ТОЙ. Е? И срещна ли своя герой?

ТЯ. Срещнах го... Нито интелекта, нито голямата начетеност не успяха да спасят възторжената глупачка от краткото, но пълно ослепяване. Още преди да ме зарече, аз разбрах, че той просто е един самолюбив, миловиден, доста глупав женкар и нищо повече. Той нямаше своя Лепорелло и сам, с дребнава старателност, попълваше своя донжуански списък. В него аз бях петдесет и първа поред. Хвалеше се наляво и надясно, че няма да спре, докато не запълни списъка си до сто.

ТОЙ. И ти, как го понесе?

ТЯ. Аз му отмъстих.

ТОЙ. Как?

ТЯ. */След пауза/* Не знам, трябва ли да ти разказвам.

ТОЙ. Хайде, щом си започнала.

ТЯ. Да, но нали след малко ще се разделим. Наистина ли ще се разделим?

ТОЙ. Да, разбира се. *Пауза.* Защо замълча?

ТЯ. */Тонът и се променя/* Слушай тогава, щом ти е интересно. Аз реших сама да стана Дон Жуан. Или по- точно Донна Жуана. Той съблазнявал жените, аз- мъжете. Колкото може повече. Щом такъв мъж се приема като герой, то защо една жена да не може да се превърне в такава героиня?

ТОЙ. */Мръщи се, отдръпва се от жената/* И ти преуспя, така ли?

ТЯ. В общи линии-да.

ТОЙ. Странно отмъщение.

ТЯ. Може би.

ТОЙ. И глупаво. Ами че този, който те е зарязал, изобщо няма да разбере за него. А и да узнае, какво му пука.

ТЯ. Както и на мен за него.

ТОЙ. И колко мъже си събрала в донжуанския си списък?

ТЯ. Много. Но най- главното е, че оттогава винаги аз ги зарязвах, а не те мене.

ТОЙ. Сигурно, доста си се постарала, да надхвърлиш сметката на своя кумир?

ТЯ. Не, не беше трудно. На Дон Жуан, му се е налагало да полага усилия да покорява жените, защото е срещал съпротива. Съпротивлявали се, тъй като така е прието. А на мъжете и през ум не им минава да се съпротивляват. Ти им се предлагаш и те безотказно са съгласни. Още повече, че те считат себе си за победители. Чак ти доскучава. Затова реших аз да ги побеждавам, но по друг начин.

ТОЙ. Какъв?

ТЯ. Не е този, за който си мислиш. На Дон Жуан му било достатъчно да преспи с една жена, за да я запише в списъка си. Но за мен, да се отдам някому, не е победа над мъжа, а поражение. А аз искам да побеждавам. Аз съм длъжна действително да го покоря, да го влюбя в себе си. Това е доста по трудно.

ТОЙ. Дори за такава жена, като тебе?

ТЯ. Главната трудност е в това, че на мъжа се разрешава инициатива, а на мен, както вече ти ми разясни-не. Наложил ми се да пренебрегна условностите и да се справя сама. Останалото се оказало съвсем просто.

ТОЙ. И как, според теб, се влюбват мъжете?

ТЯ. Общо взето, също като жените с ласкателство. Грубо, право в очите. Почти по Юго:

„Попитаха Тези:

Ако ни липсва чар,

Как Хубавеца да съблазним

Да падне той във наште мрежи?

/Кратка пауза/.

„Хвалете!”-отвърнаха Онези

ТОЙ. И този метод сработва ли?

ТЯ. Безотказно. Наистина, има и разлики. Ако мъжът покорява с клетви за вечна любов, то жената, обратно, трябва да обещава, че няма да се обвързва вечно. Това плаши мъжете. Не, само за една нощ. За един час. Ти си свободен. Ти не си обвързан. Ти с нищо не си длъжен. Можеш да изчезнеш, да заминеш, да излетиш, когато и където си искаш.

ТОЙ. */Хладно/*Интересна мисъл.

ТЯ. Това е толкова известно, че дори е скучно.

ТОЙ. Ти и мен се опита да ме объркаш по този начин.

ТЯ. */Предизвикателно/*А ти с какво се отличаваш от другите? Впрочем, не ти ли е време да тръгваш за самолета?

ТОЙ. Ти си много умна, много жлъчна, но нямаш сърце.

ТЯ. Веднага се вижда, че характеристиката се прави от биолог.

/Пауза/

ТОЙ. Аз, май, трябва да тръгвам.

ТЯ. Не е ли рано?

ТОЙ. Ще изчакам самолета на аерогарата. Така или иначе, вече няма да се спи/*Взема си чантата, хвърля в нея вратовръзката, електрическата самобръсначка и други дребни вещи./*

ТЯ. Ти си тръгваш? Без всякакви колебания?

ТОЙ. Да, тръгвам си.

Пауза

Да допуснем, че остана и ние с теб правим любов. Може би, това ще ми хареса много. Може дори у мен да се зароди нещо повече от симпатия. Но после ти ще ми се надсмееш, ще си вземеш тефтера, ще ме отбележиш и ще кажеш: Край! Ти си вече вътре. Номер сто. Можеш да си тръгваш. Така ли е?

Жената мълчи.

Не, своите планове аз няма да променя. Ти се гордееш, че винаги си тази, която изоставя. Този път обаче, изоставената ще бъдеш ти.

ТЯ. Нищо, ще го преживея. Няма да ми е за пръв път. А и ние, не се зарязваме един друг. Ние просто ще се разделим, без да сме успели да се срещнем.

ТОЙ. Толкова по-добре. */Мъжът затваря чантата, прави няколко крачки към изхода, но се спира/*Искам само да те питам... Откъде, все пак, знаеш за какво се е говорило на конференцията?

ТЯ. Това ли е единственото нещо, което сега те вълнува?

ТОЙ. Не, но... Ако не искаш, не казвай.

ТЯ. Аз работих там като синхронен преводач. Когато ти четеш своя доклад, аз го превеждах на френски, а когато докладите си четеха французи и испанци - ги превеждах на руски.

ТОЙ. А-а... ето защо ми е познат гласа ти!

ТЯ. Да, ти си го слушал в слушалките. Виждаш ли колко е просто.

ТОЙ. Но синхронния превод, а и специфичната терминология изискват огромна квалификация.

ТЯ. Да. Затова ми плащат добри пари. Нали се интересуваше колко и как печеля. Сега вече знаеш. Впрочем, твоят доклад ми хареса много...

ТОЙ. Нима си разбрала нещо от него?

ТЯ. Представи си- да! В Университета изучавахме психология, така че ми беше интересно да те слушам. Не напразно в Интернет има хиляди отзиви.

ТОЙ. Забелязвам, че добре си се подготвила.

ТЯ. „Познай себе си и знай врага, и в сто сражения, сто пъти ще победиш.” Китайски афоризъм. Но аз не победих.

ТОЙ. А ти се искаше?

ТЯ. Много. Цяла вечер се опасявах, че ти всеки момент можеш да станеш и да си тръгнеш. И с всякакви средства се опитвах да те задържа. Дори само за пет минути, дори само за минутка... Ето защо се представях ту като проститутка, ту като порядъчна

жена, държах се ту изискано, ту вулгарно, разпалвах любопитството ти, увличах те, кокетничех, правих се на интересна - само да те задържа, да не тръгнеш. Само да не тръгнеш...

ТОЙ. */След кратко мълчание/* Да, нашето запознанство съвсем не беше леко. Ти излезе права. */Взема ключа/* Да тръгваме.

ТЯ. */Не мърда от мястото си. /И все пак ти си тръгваш?*

ТОЙ. Ти също. */Върти ключа около ръката си/* Трябва да заключа вратата.

ТЯ. Искаш да ме изхвърлиш на улицата, под дъжда?

ТОЙ. Не можеш да останеш тук. Трябва да върна ключа.

ТЯ. Не се безпокой за мен. Ти тръгвай. Аз ще прибера, ще захлопна вратата и ще върна ключа ти.

ТОЙ. И къде ще се денеш през нощта?

ТЯ. Това вълнува ли те? Аз живея в съседната стая, само че ти не ме забелязваше. А толкова ми се искаше да ме заговориш!

ТОЙ. И сме били един до друг, през всичките тези четири дни?

ТЯ. Да. А сега, когато конференцията приключи и аз излитам утре вечер. По-точно-дovечера.

ТОЙ. Тогава... */Колебае се/* Между впрочем, добре... Сбогом.

ТЯ. Чакай!

ТОЙ. */Спира се/* Какво има?

ТЯ. */Съвсем непринудено/* Нищо особено. Искам просто на прощаване да ти разкажа един анекдот. Щом съм решила да те развличам, ще те развличам докрай. Един мъж, измъчен и бледен, отива на лекар и му казва: "Докторе, всяка нощ ме измъчва един и същ кошмарен сън. Някакъв глас непрекъснато ми говори нещо на френски, вероятно нещо много важно. Мъча се да го разбера, но не мога. Това ми поражда такова безпокойство, че се събуждам и повече не мога да заспя"

А вие разбирате ли френски?- пита докторът. Там е работата, че не разбирам и думам-отговаря пациентът. В такъв случай, единственото, което мога да ви посъветвам е да изучите френски. Тогава ще схванете, какво ви казва гласът и може би, ще се успокоите.

Минали един - два месеца и лекарят случайно среща на улицата своя пациент-весел, целият румен, в цветущо здраве. Е, какво, научихте ли френски- пита докторът. Не, отговаря пациентът, но спя с преводачката.

ТОЙ. Защо ми разказа всичко това? За да ме подразниш още веднъж?

ТЯ. */Насмешливо/* За да разбереш, че ти изтърва рядката възможност да се спасиш от своята депресия. */Рязко/* А сега си тръгвай, тръгвай си колкото можеш по-скоро. Изморих се до смърт.

Мъжът бавно тръгва към изхода и се спира до вратата.

ТОЙ. Сигурно, няма да се срещнем вече. Но нямаме друг избор. Трябва да ме разбереш...

Жената не отговаря.

Сбогом. */Излиза/*

Жената остава сама и дълго седи неподвижно. После гаси двете свещи - най-напред едната, след това и другата. През прозореца си пробива път светлината на намръщеното есенно утро. Тя става, сяда, пак става, след туй машинално започва да прибира и почиства масата.

На вратата се появява Мъжът.

Пак съм аз.

ТЯ. */Не се откъсва изведнъж от своите мисли, с хладен тон. /Забравихте ли нещо?*

ТОЙ. Да. Впрочем, не. Кажете ми, всичко това, за себе си, измисли ли го?

ТЯ. А ако не съм?

ТОЙ. Права си, това не е важно... Знаеш ли, още щом излязох, изведнъж завинаги разбрах... Че ако изпусна този случай, ще съжалявам цял живот... В тебе има... Трудно ми е да го обясня...

ТЯ. Аз вас съвсем не ви разбирам.

ТОЙ. И аз не се разбирам. Не съм изпитвал подобно чувство много отдавна. И мислех, че никога няма да изпитам... Затова и се изплаших. Ние с тебе сме като пеперуди около огъня... Макар че знаем, как може да свърши всичко. Да става каквото ще... Ако ще е гарга, нека да е рошава!

ТЯ. */Меко/Успокой се. Седни.*

Той сяда.

А сега кажи, защо все пак реши да се върнеш?

ТОЙ. Че ти не разбра ли? */Усмивайки се, взема в ръце бутилката с вино. /Шампанското остана недопито.*

КРАЙ